

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Aan de plaatsvervangend Directeur-Generaal van de Volksgezondheid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
drs. A. Van Rijn
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 70 00
lci@rivm.nl

Ons kenmerk
0026/2022 LCI/JvD/cs/sf

Behandeld door
LCI
T (030) 274 7000
F (030) 274 4455
lci@rivm.nl

Datum 11 mei 2022
Onderwerp Advies m.b.t. isolatie en mondkapjesplicht luchtvaart

Geachte mevrouw Van Rijn,

Op 10 mei 2022 kwam het Responsteam COVID-19 van het Clb bijeen om de situatie en respons ten aanzien van de COVID-19-pandemie te beoordelen.

Op 7 april 2022 heb ik de adviesaanvraag ontvangen waarin u het RIVM namens het kabinet vraagt te adviseren over een aantal vraagstukken. Bij deze ontvangt u een advies betreffende isolatie en de mondkapjesplicht in vliegtuigen en luchthavens.

Hieronder volgen de adviezen van het RIVM, gebaseerd op de bespreking in het Responsteam.

Adviezen

Isolatieadvies

Adviesvraag VWS:

Kunt u opnieuw de epidemiologische noodzaak duiden voor het behoud van het isolatieadvies? Indien u adviseert het isolatieadvies te behouden, ziet u een mogelijkheid tot inkorten van de periode van isolatie?

Zoals ook eerder aangegeven, in het Responsteam van 12 april jl., is het Responsteam nog steeds van mening dat het voor het geheel afschaffen van het isolatieadvies voor personen die positief zijn getest en daarmee evident besmettelijk, op dit moment te vroeg is. Zoals geadviseerd in het 144e OMT-advies d.d. 11 maart, zal het geheel laten vallen van het isolatieadvies pas tegen het einde van de transitiefase en naderen van de endemische fase verantwoord zijn. Daar zijn we op dit moment (epidemiologisch) nog niet. Er is nog steeds onzekerheid over eigenschappen en het ontstaan van nieuwe varianten, zoals de BA-4 en BA-5, en het is zeer waarschijnlijk dat er nog een of meerdere oplevingen van het virus zullen volgen.

Om transmissie te beperken en daarmee kwetsbare personen te beschermen is isolatie een effectieve maatregel. Testen, traceren en isoleren behoren nog steeds tot de pijlers van het bestrijdingsbeleid. Er zijn op dit moment ook geen nieuwe inzichten m.b.t. uitscheidingsduur en besmettelijkheid van de omikronvariant ten opzichte van de voor de onderbouwing van het 142e OMT-advies gebruikte inzichten d.d. 18 februari jl. welke een aanpassing van de isolatieduur rechtvaardigen.

Het Responsteam heeft verkend of, gezien de opgebouwde immuniteit onder de bevolking door doorgemaakte infectie of vaccinatie, de isolatieduur kan worden aangepast naar de duur van symptomen en ten minste 24 uur symptoomvrij zijn, omdat symptomen als hoesten en niezen de overdrachtskans vergroot. Echter, de praktijk leert dat het lastig is om 'symptoomvrij zijn' goed te beoordelen. Tevens vraagt een dergelijk advies, doordat er veel uitzonderingen nodig zijn, een complexe communicatieboodschap, die mogelijk op korte(re) termijn weer zal moeten worden aangepast bij een opleving. Daarnaast blijkt uit gedragsonderzoek dat het draagvlak voor het opvolgen van het huidige isolatieadvies op dit moment nog goed is.

Het Responsteam adviseert daarom een consistent beleid te blijven voeren dat ook bij oplevingen afdoende is. Het advies is daarom om het huidige isolatieadvies te handhaven: minimaal 5 dagen isolatie en ten minste 24 uur klachtenvrij (met maximumduur van 10 dagen). Gedurende 10 dagen na positieve test of eerste ziekte dag wordt geadviseerd om contact met kwetsbaren te vermijden. Het Responsteam is wel van mening dat het advies om tot en met dag 10 een mondkapje te dragen en afstand te houden kan komen te vervallen.

Landen om ons heen voeren op dit moment een vergelijkbaar beleid.

Mondkapjesplicht luchtvaart

Adviesaanvraag VWS:

Het OMT heeft in haar 144e advies aangegeven dat internationale harmonisatie aan te bevelen is. EASA heeft voor het voorkomen van internationale verspreiding en het beschermen van kwetsbaren, middels een 'strict recommendation' geadviseerd om de mondkapjesplicht in vliegtuigen en op luchthavens te behouden.

Kunt u reflecteren op de noodzaak tot het voorlopig handhaven van de mondkapjesplicht met inachtneming van de huidige epidemiologische situatie?

Gezien de internationale context van de luchtvaart, zou een uniform, internationaal afgestemd beleid het meest wenselijk zijn.

Vanuit het perspectief van de Nederlandse epidemiologische situatie heeft de verplichting tot het dragen van een mondneusmasker aan boord van vliegtuigen en op luchthavens geen meerwaarde nu deze verplichting op andere openbare plekken met een vergelijkbaar blootstellingsrisico niet meer geldt. Vanuit het Nederlandse publieke gezondheidsbelang kan de verplichting om aan boord van vliegtuigen en op vliegvelden een mondneusmasker te dragen komen te vervallen. Reizigers die behoren tot een groep met een verhoogd risico op ernstig beloop van

COVID-19 wordt wel geadviseerd om voor hun eigen bescherming een medisch mondneusmasker type IIR of een FFP-2-masker te dragen, vergelijkbaar met het advies in openbaar vervoer.

Het Responsteam adviseert echter bovenal rekening te houden met internationaal geldende afspraken, bijvoorbeeld op EU-niveau, en afstemming met andere EU-landen lijkt hierin meest belangrijk. Verschillende luchtvaartorganisaties (EASA, ICAO) adviseren nog wel preventief mondneusmaskergebruik in vliegtuigen en op luchthavens. Luchtvaartmaatschappijen en luchthavens zullen daar rekening mee moeten houden. Vanwege grote verschillen in de epidemiologie wereldwijd kan (nieuwe) introductie van COVID-19 in andere landen wel grote consequenties hebben. Hierdoor kunnen er op bepaalde uitgaande vluchten nog wel verplichtingen blijven bestaan.

Indien de epidemiologische situatie verandert, of door het verschijnen van nieuwe bedreigende virusvarianten import van deze varianten moet worden tegengegaan, kan de verplichting tot het dragen van mondneusmaskers binnen de luchtvaart ook in het belang van de Nederlandse publieke gezondheid heroverwogen worden.

Tot een nadere mondelinge toelichting ben ik gaarne bereid.

Hoogachtend,

Prof. dr. J.T. van Dissel
Directeur Clb